

zijn ambtgenoot van Politie in te winnen, temeer omdat hij in de herhaling van het verzoek een aanwijzing meende te zien, dat Moore aan het Engelse gouvernement bepaalde diensten moest hebben bewezen, of dat zijn vrouw in de commissie van het Transport Office machtige beschermers had gekregen, Op het ministerie van Politie wist men blijkbaar niet goed, wat men verder met haar zou aanvangen. In het dossier van John Moore ligt een in augustus 1810 opgestelde nota van de opvolger van Fouché, de generaal Savary, hertog van Rovigo. Het stuk behelst, dat haar reeds gepasseerde januari op een rapport van de minister van Marine was toegestaan naar Engeland terug te keren. Ten gevolge van bedenkingen van de hertog van Feltre was de vergunning echter weer ingetrokken en de zaak verwezen naar het ministerie van Politie. Sindsdien was er geen enkel bericht omtrent madame Moore ontvangen.

Deze nota vormt het laatste stuk in het dossier en hiermee zou ik het doek over de avonturen van John Moore en zijn Eliza hebben moeten laten vallen, indien ik niet bij een recent bezoek aan het British Museum te Londen de zeer zeldzame memoires van een andere krijgsgevangene, de Reverend R. B. Wolfe, had kunnen raadplegen. Uit diens in 1830 verschenen boek *English prisoners in France* worden we gewaar, dat Eliza in het najaar van 1811 het bezoek van Napoleon aan Givet op terugreis van Holland aangreep om de keizer persoonlijk haar invrijheidstelling te verzoeken. Wolfe wist namelijk gedaan te krijgen, dat ze toegang kreeg tot het huis, waar de keizer overnachtte, en zo in de gelegenheid was hem een verzoekschrift te overhandigen. Door haar knappe verschijning de aandacht trekkend, wist ze 's keizers adjudant De Caulincourt voor haar geval te interesseren. Deze liet haar door de maarschalk Mortier, hertog van Treviso een geschikte plaats aanwijzen. Toen de keizer langskwam, gaf laatstgenoemde haar een teken, waarop ze haar petitie overhandigde, naar aanleiding waarvan zich tussen Napoleon en haar het volgende gesprek ontspan: 'Que voulez-vous Madame? Sire, ma liberté. Et votre époux? Il est parti, Sire. Ha, en ce cas il n'est pas si difficile'. De keizer liep door en keizerin Maria Louise knikte haar vriendelijk toe. Spoedig daarop werd mrs. Moore in vrijheid gesteld.

Wat er verder met haar is gebeurd, ben ik jammer genoeg niet te weten gekomen. Hoe graag zou men het sympathieke vrouwtje